

BASIN AÇIKLAMASI

17.09.2009

Orta Vadeli Program (OVP) geç açıklanmıştır. 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na göre Devlet Planlama Teşkilatınca hazırlanan, gelecek üç yıllık dönemi kapsayan OVP'nin Bakanlar Kurulu tarafından kabul edilerek her yılın mayıs ayı sonuna kadar Resmi Gazetede yayımlanması gerekmektedir. Programın açıklanmasında üç buçuk ayı aşkın bir süre gecikmiştir. Bu gecikme başlı başına açıklanan programın güvenilirliği konusunda soru işaretleri yaratmaktadır.

KAMU GELİRLERİ

Programın merkezi yönetim bütçe gelirleri ile sosyal güvenlik primleri hariç vergi yüküne ilişkin rakamları şöyledir: (GSYH'ya oran olarak)

	2009	2010	2011	2012
Merkezi Yön. Bütçe Gel.	21.5	23.0	22.6	22.4
Sosyal Güv. Prim. Hariç Vergi Yükü	17.7	19.4	19.4	19.3

Programa göre 2010 yılında merkezi yönetim bütçe gelirlerinde 1.5 puanlık, Sosyal Güvenlik Primleri Hariç Vergi Yükü'nde ise 1.7 puanlık bir artış vardır. Bütçe gelirlerindeki artış vergi gelirlerindeki artıştan kaynaklanmaktadır. 2010 yılında 2009 yılına kıyasla bütçe gelirleri ile vergi gelirlerindeki nominal artış oranları ise sırasıyla yüzde 16 ve yüzde 19'dur. 2010 yılında büyümenin 3.5, deflatörün ise 5.0 olduğu dikkate alındığında vergi gelirindeki nominal artışın yüzde 8.7 programlandığı hesaplanmaktadır. Bunun anlamı 2010 yılında vergi yükünde olağanüstü bir artışın yaşanacak olmasıdır. 1999 yılının vergi indirimlerinin ve ekonomide küçülmenin olduğu bir yıl olması nedeniyle vergi yükü artışının hesabında baz alınmasının doğru olmadığı düşünülecektir. Ancak 2008 yılı vergi yükü de yüzde 17.7'dir. 2008'in son çeyreğindeki küçülme nedeniyle biz vergi yükü kıyaslamasında 2007 yılının vergi yükü rakamı olan yüzde 18.1'i esas alacağız. Buna göre 2010 yılında vergi yükünde gerçekleşecek artış GSYH'ya oran olarak asgari 1.3 puandır. Bu 1.7 puana kadar yükselebilecektir. Buna göre 2010 yılında büyüme ve enflasyonun getireceği artışlar dışında vergi yükünde asgari 13.4 milyar TL. artış olacaktır. Bunun dolar cinsinden ifadesi 8.3 milyar dolardır.

Hükümetin vergi gelirlerinde kısa dönemde artış yaratabilmek için kullanabileceği en önemli araç dolaylı vergilerdir. Bu da KDV ve ÖTV'de artış demektir. Programda matbu vergi ve harçların güncellenmesi ile yerel yönetimlerin gelirlerinin artırılmasına yönelik düzenlemenin hayata geçirilmesi dışında bir gelir önlemi yer almamaktadır. Ancak sadece bu düzenlemelerle söz konusu kaynağın sağlanması mümkün görülmemektedir. Bunların dışında herhangi bir önlem alınmayacak olması durumu ise akla işsizlik fonu gelirleri ile

özelleştirme gelirlerinin bütçeye gelir kaydedilmesi gibi manipülatif uygulamalara gidileceği ihtimalini getirmektedir.

İSTİHDAM – İŞSİZLİK

Programın işgücüne katılma oranı ile işsizlik oranları şöyledir:

	2009	2010	2011	2012
İşgücüne Katılma Oranı	47.6	47.4	47.3	47.3
İşsizlik Oranı	14.8	14.6	14.2	13.3

Açıklanan bu oranlar üç yıllık süreyi kapsayan programın istihdam yaratmayacak bir program olduğunu göstermektedir. Bu konuda iyi bir yıl olmayan 2007 yılı işsizlik oranı (yüzde 10.3) 2012 yılında bile yakalanamamaktadır. Bir kıyaslama yapılabilmesi açısından 2002 yılı işsizlik oranının yüzde 10.3 ve işgücüne katılma oranının da yüzde 49.6 olduğunu belirtelim. AKP'nin iktidarı devraldığı 2002 yılından 10 yıl sonra 2012 Türkiye'si için halka vadettiği tablo 10 yıl öncesinden çok daha kötüdür.

M. Akif HAMZAÇEBİ
Trabzon Milletvekili